MEDEDELINGEN

Voorwoord

Beste Collega's,

De marathon in de strijd tegen covid-19 met zoveel als mogelijk het behoud van reguliere zorg, duurt reeds langer dan een jaar. De niet aflatende drive van het artsenkorps is ongezien. We zijn moe, en toch blijven we ervoor gaan.
De pandemie komt bovenop een zorg die niet eenvoudig was geworden.
We werken in teamverband, er zijn zorgpaden, zorgtrajecten, en gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van artsen en paramedici. Hierdoor stelt zich een bijkomend probleem van o.a. beroepsgeheim, gedeeld beroepsgeheim en discretieplicht.
Er is een snelle evolutie op gebied van diagnosestelling en van nieuwe behandelingsmodaliteiten, dankzij biomedische en translational research, en toenemende technologische mogelijkheden. We zien een verschuiving naar screening en vooral sensibilisering van de bevolking. We staan voor nieuwe uitdagingen op gebied van ethiek, privacy, juridische omkadering en zeer zeker ook op gebied van de deontologie. De huidige zorg is een digitale zorg geworden gebaseerd op kwaliteitsindicatoren.
De vooruitgang van de geneeskunde, maar ook de maatschappelijke evolutie zorgt voor een grote complexiteit. Bijkomend en erg belastend zijn de extreem toegenomen administratieve taken. De digitale wereld, sociale media, globaliteit, multiculturele samenleving, en vooral ook de ecologie maken het erg gecompliceerd.
Naast ontzaglijke problemen, dood en vertwijfeling vooral door COVID-19 en de inperking van onze persoonlijke vrijheden, omstandigheden waar we geen of minder vat op hebben en waarmee we noodgedwongen moeten leren leven, tonen de laatste jaren ons dat menselijke warmte blijft bestaan en dat er technologische mogelijkheden zijn die een nieuwe dimensie geven aan ons leven.
We kunnen deze middelen aanwenden om ons beroep te blijven uitoefenen. Door activiteiten op een andere manier te organiseren, kunnen we bovendien de bijzondere momenten in ons leven toch de nodige aandacht geven en aantonen dat we met verandering kunnen omgaan. Dit moet ons toelaten

ORDE DER ARTSEN
ANTWERPEN

INHOUD

1 VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

4 EEDAFLEGGERS 2020

6 JUBILARISSEN 2020

7 ADVIEZEN VAN DE NATIONALE RAAD vanaf 19/09/2020

11 VERKIEZINGEN 2021

1
2021

TRIMESTRIEEL TIJDSCHRIFT:
1 JANUARI - 31 MAART 2021
VAN EYCKLEI 37 - BUS 2
2018 ANTWERPEN 1
AFGIFTEKANTOOR:
2000 ANTWERPEN X
P509456

om op een veilige manier te kunnen werken, maar daarnaast ook te kunnen leven en genieten.

Het is ook in deze filosofie dat we voor de jonge collega's de afgelopen eedaflegging hebben georganiseerd.
De provinciale raad van de Orde der artsen Antwerpen organiseert traditioneel een viering om de jonge artsen welkom te heten en en om hun carrière, met het afleggen van de Eed van Hippocrates, officieel van start te laten gaan. We bedanken op dat moment ook de jubilarissen die reeds 50 jaar actief zijn voor de jaren toewijding aan het mooiste beroep van de wereld.
De Corona-pandemie besliste er in 2020 helaas anders over.
De traditionele happening is jammer genoeg niet corona-proof, maar voor onze jonge collega's konden we in oktober jl het belangrijk moment van de eedaflegging bij de start van hun loopbaan niet onopgemerkt voorbij laten gaan. We organiseerde een 'hybride happening', een deels virtuele viering en eedaflegging.
Deze virtuele eedaflegging vond plaats op zaterdag 3 oktober, en werd live opgenomen en online gestreamd. Naast voorzitter Dr. C. De Pooter en de bureauleden van de provinciale raad, waren eveneens Prof. Dr. M. Deneyer, ondervoorzitter van de nationale raad, en Prof. Dr. P. Van Damme vice-decaan van de Universiteit Antwerpen, en een aantal gepromoveerde artsen aanwezig. Door in te loggen op de streaminglink, legden alle gepromoveerden samen de eed af. Het online-gebeuren bestond uit enkele korte toespraken, en de eedaflegging zelf, waarbij niet alleen de aanwezigen in de studio, maar alle jonge artsen in beeld kwamen. Het geheel werd opgeluisterd door een streepje muziek. Zodoende werd de eedaflegging in de studio en thuis samen beleefd. De link kon gedeeld worden met vrienden en familie en er kon thuis op een veilige en toch gezellige manier gevierd worden in aanwezigheid van de mensen van de persoonlijke "bubbel". De happening kan herbekeken worden op ordomedic, de site van de Nationale Raad.

De samenstelling van de provinciale Raad zal binnen enkele weken veranderen. De afgelopen jaren hebben al onze raadsleden positieve ervaringen opgedaan en hebben zich samen ingezet om die positieve deontologie te dragen en om deze kenbaar te maken. Deze spirit is een gouden draad in ons werk.

De leden waarvan het mandaat eindigt in mei 2021 hadden zich, enthousiast en gedreven, voor een nieuwe Raad verkiesbaar willen stellen. Dit is, zoals bij wet bepaald, niet mogelijk. Dit is jammer, maar anderzijds is het fijn dat jonge en nieuwe mensen een mandaat kunnen opnemen. Wij heten hen welkom.

De voorbije ambtsperiode startte in 2018 met de nieuwe Code Medische Deontologie met als pijlers professionaliteit, respect, integriteit, en verantwoordelijkheid. Met een centrale plaats voor de patiënt, wil deze een goede praktijkvoering bevorderen. De Orde wil er zijn voor de artsen en hen maximaal ondersteunen.
In dit kader belegden we op regelmatige basis vergaderingen met collega's huisartsen, ziekenhuisartsen, PGC, politie, parket generaal e.a., waarbij we meerdere samenwerkingsprotocollen opstelden.
We bewaakten in dit alles het beroepsgeheim, maar staan ook voor de kwaliteit van zorg.
De kwaliteit van zorg is cruciaal. Voor dit laatste is, net zoals in de arts-patiënt relatie, een vlotte communicatie van groot belang. Dit is inherent en conform de wet patiëntenrechten. D.w.z. dat de arts kennis heeft van de taal van de plaats waar hij/zij de geneeskunde wenst uit te oefenen. Dit brengt ons bij de problematiek van buitenlandse diploma's, kennis van taal en kwaliteitscontrole. Het is de Orde gewettigd om hierop preventief toezicht te houden. Dit laatste gebeurt ook, en dit om artsen en uiteindelijk onze patiënten te beschermen.

Tot slot wil ik aan iedereen de positieve boodschap geven om alles positief te bekijken, om steeds de handen in elkaar te slaan en om ervoor te blijven gaan.
Er rest me onze nieuwe collega's nogmaals te feliciteren. Ik dank iedereen voor het gestelde vertrouwen, de raadslieden voor de samenwerking, het secretariaat voor de ondersteuning. Veel succes voor de nieuwe raad. Hou jullie veilig en hou jullie ook in moeilijke tijden vast aan 'het arts zijn', het mooiste beroep, maar vergeet daarnaast ook niet een juiste balans met een gelukkig leven.

Christel De Pooter
Voorzitter
Provinciale Raad Orde der Artsen

EEDAFLEGGERS 2020

Abdulmajid Lilaf
Adriaenssens Job Bert
Aerts Lenne
Ameye Marie
Arnouts Lieselot
Bertels Lise Tom
Beuselinck Pauline
Bonte Anne-Sophie Maria
Bosmans Sara
Buelens Hans
Buelens-Terryn Anouk Annemieke
Bulwick Joël
Buytaert Kobe Wilfried
Ceulemans Lisa
Christiaensen Jill
Claeys Bastien Sylvester
Clijmans Jolien Gaston
Crauwels Alexander
De Boeck Tim
De Cuyper Eline Viola
De Meyere Chloë
De Mulder Jef Koen
De Preter Ariane
De Ridder Jolien
De Rop Maxime Pierrette
Debraekeleer Jonas
Decroix Lynn Fien
Defour Charlotte
Dieltjens Lotte
Durt Laurijn Rita
Feyaerts Annelies Joseph
Franssen Catya Dominic
Franssen Liselotte
Geelhoed Renate
Geeurickx Marlies Lieve
George Hannelore
Goedseels Astrid Els
Goetschalckx Elise
Goyvaerts Karel Hugo
Hacour Tine
Jacobs Sofie
Jans Margot
Journée Eline Yvonne
Kamoen Alexia Michelle
Kenis Karlijn
Khamadieva Elina
Khan Mohammed
Kwakernaat Merel
Lauwers Ruben
Liefooghe Sarah Veerle
Loodts Simon Maricus
Lourijsen Annelot
Luyckx Annemie
Lysens de Oliveira e Silva-Van Acker Jonas
Mannens Dorien Greet
Mauritz Annefleur
Migchielsen Wieneke
Millevert Charissa
Müller Sandra
Mylemans Emilie Isabel
Nauwelaers An-Katrien Bert
Nelissen Jasmin
Nguyen Aline Cécile
Nietvelt Brecht
Overloop Charlotte
Pairon Anthony Koen
Palmaers Sara
Peeters Helena Miet
Peeters Maxime
PLATTEAU Jeroen Willem
Reymen Jessie Thea
Roodhooft Isabeau
Rooman Michael
Sabbe Amber Christiane
Sluyts Yasmine
Stappaerts Marianne Hilde
Struyf Eline
Van Ballart Liselotte Cecile
van Breugel Anna
Van Camp Elke Nancy
Van Camp Liesl Isabella
Van de Poel Sofie
Van de Wijer Jolien Hugo
Van den Bempt Senne
Van den Hoek Tom
Van den Hooff Laure
Van Den Plas Katrien Rita
Van der Auwera Sofie
van Eekelen Ine Virginia
Van Herbruggen Hanne
Van Houdt Anneliese
Van Mileghem Laura Helga
Van Ostaeyen Sarah
van Straaten Aspara
Vandenbroucke Joke Leen
Vandersnickt Joyce
Vanderstraeten Willem
Vanhessche Linde Lucie
Vansant Maarten
Verbeke Ben Maria
Verheyden Maarten
Verheyen Cédric
Verkinderen Ellen Marianne
Vermeulen Joyce Josephina
Vervoort Ine
Vleeshouwers Eric
Vleminckx Nils
Wanes Novart
Wellekens Karolien
WILLEMS Thomas Richard
Wuyts Bart
Wuyts Thomas Guido
Wyckmans Leen

JUBILARISSEN 2020

BEUMER Paul J.
BLYWEERT Dirk J.J.
BRUSSELAERS Herwig J.
CASTELEIN Patrick C.M.
DE HONDT Waleri
DE WEERD Marc T.R.
DEFEVER Marc A.K.
DOCKX Hendrik M.F.
DONCKERWOLCKE Antoine A.E.
DUQUENNE Jean M.E.G.
EYKENS Albertus J.
FIERENS Eric A.
FONTEYNE Ludo M.M.
GOVAERT Stephan M.G.
HEERINCKX Annie C.B.
JACOBS Walter V.G.J.A.
JAMAR René A.M.
JANSEN Luc E.J.
LALOO Paul J.C.
LAMMAR Serge M.A.
LUYTENS Jan B.M.M.
MARIEN Paulus E.M.
MEGANCK Rodolphe V.M.H.
MERCKX Karel M.J.
MUZSNAY Daniël B.
PEERENBOOM Dirk E.M.H.R.
PEETERS Jozef J.C.
REYMEN Geertruide C.M.
ROOSE Hugo F.R.M.M.
SCHUDDINCK Ludo J.M.
SIMOENS Ludo M.H.B.
SNAUWAERT Eric G.J.
STEVENS Willem J.M.K.
STROOBANTS Gerard R.P.J.
TACK Eduard P.J.
VAN DAMME Jacques R.M.
VAN DEN KIEBOOM Joseph Fr.P.
VAN DEN LANGENBERGH Norbert
VAN DIJK Bernard P.S.
VAN EYKEN Ludovicus
VAN MECHELEN Gustaaf C.M.R.
VAN OPROY Gilbert G.J.
VAN OUTRYVE Marc J.M.A.P.
VANDE VELDE Franklin M.Fr.
VANDERHOYDONCK Roger M.J.M.
VERBRUGGEN Walter Fr.M.
VERDOODT Joseph J.P.
VERHEYEN Greta A.J.
VERMORKEN 18/01/2020
VERSCHAVE Jean G.M.L.J.
VERVOORT Michel H.M.J.

ADVIEZEN VAN DE NATIONALE RAAD

ADVIEZEN NR VAN 19/09/2020 TOT EN MET 12/12/2020

De volgende adviezen werden door de nationale raad gepubliceerd op de vernieuwde website www.ordomedic.be.

Gelet op de beslissing van de nationale raad om een aantal adviezen enkel voor artsen toegankelijk te maken, is het aangewezen dat u uw account op het intranet van de website www.ordomedic.be activeert, teneinde alle adviezen te kunnen raadplegen.

19/09/2020	Tuchtprocedure – Beslissing de zaak zonder gevolg te laten
19/09/2020	Hoe de arts dient te handelen indien een patiënt weigert zich te laten testen op COVID-19 of weigert de verplichte maatregel van quarantaine na te leven
19/09/2020	Opstellen van medische documenten – principes en aanbevelingen
19/09/2020	Dringende medische hulp: controle door de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering
19/09/2020	"INSTAPSOMMEN voor het gebruik van het patiëntenbestand" voor beginnende huisartsen
19/09/2020	Toegang tot het medisch dossier van de gedetineerden door de Commissies van Toezicht van de gevangenissen
19/09/2020	Inschatten van de wilsbekwaamheid van een patiënt - zorgvolmacht
19/09/2020	Informatie aan de betrokken persoon betreffende de verwerking van zijn gezondheidsgegevens in het kader van een tuchtprocedure
17/11/2020	Vroegtijdig verlaten van ziekenhuis door covid-19-patiënt - verantwoordelijkheid van de arts
17/11/2020	Getuigschrift van arbeidsongeschiktheid na teleconsultatie in de context van de COVID-19-pandemie
17/11/2020	Beroepsgeheim – meedelen van de COVID-19-diagnose door de arts
17/11/2020	Verplichting (huis)artsen deel te nemen aan triagepost COVID-19
17/11/2020	Teleconsultatie met een arts via een verzekeringsinstelling
17/11/2020	Ethische richtlijnen betreffende het maken van keuzes in de zorg ingeval de nood aan het aanbod overstijgt
17/11/2020	Attest aanpassing van de arbeidsomstandigheden (telewerk) voor risicopatiënten COVID-19
17/11/2020	Bezorgen van geneeskundig getuigschrift en geneesmiddelenvoorschrift door de arts aan de patiënt na teleconsultatie tijdens de COVID-19-crisis
17/11/2020	Teleconsultatie en telefonische triage in de context van de COVID-19-pandemie
02/11/2020	Nood aan een efficiënte aanpak onder leiding van de hoofdarts om in een ziekenhuis de dreigende schaarste aan middelen door de COVID-19-pandemie op te vangen

26/11/2020	Steun aan de artsen van de eerste lijn
12/12/2020	Samenwerking tussen de politie, het openbaar ministerie en de ziekenhuizen – deontologische beginselen
12/12/2020	Tuchtprocedure – beslissing de zaak zonder gevolg te laten
12/12/2020	Uitbrengen van advies door de zorgpsychiater van de gevangenisinstelling over de verantwoordelijkheid van de geïnterneerde in de context van een tuchtprocedure
12/12/2020	Orde der artsen - verkiezingen: tijd voor nieuw bloed en een nieuwe uitdaging!
23/01/2021	Deontologische aspecten van het gebruik van big data en artificiële intelligentie voor biomedisch onderzoek
23/01/2021	Deontologische aspecten aangaande het vaccinatieprogramma tegen covid-19

DEONTOLOGISCHE ASPECTEN AANGAANDE HET VACCINATIEPROGRAMMA TEGEN COVID-19

De nationale raad van de Orde der artsen onderzocht in zijn vergadering van 23 januari 2021 de deontologische aspecten aangaande het vaccinatieprogramma tegen COVID-19.

Sinds de lente van 2020 is ons land zoals de gehele wereld in de ban van de COVID-19 pandemie. Het virus eiste in België tot heden een dodentol van meer dan twintigduizend mensen en is verantwoordelijk voor ernstige en blijvende orgaanschade bij duizenden andere patiënten.

Het virus heeft zwaar ingehakt op de algemene volksgezondheid. Door de enorme toeloop aan acute en ernstige zieken kwam de opnamecapaciteit in ziekenhuizen onder enorme druk en door plaatsgebrek diende niet-dringende zorg uitgesteld te worden. Alle zorgverstrekkers zijn fysiek en psychisch zwaar op de proef gesteld.

Allerlei ingrepen van de overheid om de virusverspreiding in te perken, gaande van de promotie van algemene hygiënemaatregelen tot het opleggen van ingrijpende isolatiemaatregelen, hebben het aantal besmette personen tijdelijk kunnen terugdringen doch zijn ontoereikend om het virus definitief in de kiem te smoren. Dit doel kan alleen bereikt worden door een algemene vaccinatiecampagne. Zolang de beschermingsgraad door vaccinatie bij de bevolking onvoldoende zal zijn, kan niet overgaan worden naar de hervatting van het normale leven en blijven we in een status wat we het “nieuwe normaal” zijn gaan noemen.

Actueel zijn er twee vaccins op de Belgische markt beschikbaar na goedkeuring van het Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA). De overheid is inmiddels gestart met een grootschalige vaccinatiecampagne in woonzorgcentra en in de ziekenhuizen. Enkele andere vaccins wachten nog op goedkeuring.

Vaccinatie tegen COVID-19 is in België niet wettelijk verplicht. Dit betekent dat de bevolking een vrije keuze kan maken om al dan niet deel te nemen aan het gratis aangeboden vaccinatieprogramma. Recente gezondheidsenquêtes tonen aan dat de bereidheid bij de bevolking om zich te laten vaccineren gestaag toeneemt van 56% tot 77%. Motivatie op basis van solidariteit blijkt een sterke voorspeller van de bereidheid om zich

te laten vaccineren. Tegenstanders van vaccinatie werpen een gebrek op aan vertrouwen in het vaccin. Respondenten geven aan dat de huisarts, gevolgd door de apotheker of een wetenschappelijk expert, het best geplaatst is om mensen te overtuigen om zich te laten vaccineren. Cijfers uit januari 2021 tonen aan dat 91% van het artsenkorps bereid is zich te laten vaccineren en dat 97% het vaccin aan hun patiënten zal aanraden.

De slaagkans van dit vaccinatieprogramma en het behalen van de vooropgestelde beschermingsgraad van 70% waarbij groepsimmuniteit optreedt, is sterk afhankelijk van het (blijvende) vertrouwen van de bevolking en het artsenkorps in de aangeboden vaccins. Dit zal voornamelijk afhangen van een transparante communicatie vanwege de overheid, de wetenschappelijke ondersteuning door gezaghoudende instanties (zoals de Hoge Gezondheidsraad en de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België) en de manier waarop artsen in hun verschillende functies invulling geven aan hun rol als medicus, communicator, health advocate en expert.

Artsen-wetenschappers betrokken bij het vaccinatieprogramma hebben een belangrijke rol te vervullen door op een onafhankelijke manier op basis van de bestaande literatuur de veiligheid en de efficiëntie na te gaan en deze blijven te bewaken gedurende de gehele vaccinatiecampagne.

Artsen met medische praktijkvoering moeten op basis van de gezondheidstoestand (allergieën, immuunstatus, e.a.) nagaan of de patiënt in aanmerking komt voor vaccinatie. De arts dient de patiënt correct te informeren waarna deze (of zijn vertegenwoordiger) vrij kan toestemmen. Op basis van het sterke vertrouwen dat patiënten in hun behandelende arts stellen, zal hun beslissing om deel te nemen aan het vaccinatieprogramma sterk afhangen van de manier waarop de arts informatie verschaft en advies verleent. Omwille van de belangrijke gezondheidswinst verbonden aan dit vaccinatieprogramma is het overduidelijk dat een ster-

ke aanbeveling vanwege de arts de enige manier is om aan adequate gezondheidspreventie, -bescherming en -promotie te doen, zoals het artikel 5 van de Code van medische deontologie (CMD 2018) voorschrijft. De Orde der artsen zal waken dat artsen hun deontologische plicht nakomen door een voortrekkersrol op te nemen bij het adviseren en promoten van de vaccinatie.

Artsen hebben daarnaast de deontologische plicht om nauwlettend toe te zien op eventuele bijwerkingen en deze onverwijld te melden bij het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) via de link https://www.fagg.be/nl/melden_van_een_bijwerking_als_gezondheidszorgbeoefenaar.

In het verleden heeft de verstrekking van desinformatie vanwege vaccinsceptici (arts of niet-arts) het vertrouwen in vaccinatie bij de bevolking dermate aangetast dat de vaccinatiegraad afnam en er een heropflakkering van de ziekte optrad. Bijgevolg zal streng opgetreden worden tegen het verspreiden van informatie welke niet met de huidige stand van de wetenschap strookt.

Tot slot verheugt de nationale raad zich over de massale bereidheid tot vaccinatie bij het artsenkorps. Hiermede beschermen artsen zichzelf en blijven ze in staat om - ook in een pandemie - hun sleutelrol in de zorg op te nemen.

VOLGENDE LEDEN WERDEN VERKOZEN VOOR DE PROVINCIALE RAAD VAN ANTWERPEN

MANDATEN GEWONE LEDEN:

Voor kiesdistrict Antwerpen:
Dr. GENIETS Benedicte G.L.F.
Dr. VAN OVERLOOP Maaike B.L.
Dr. VAN HOOF Kristien J.A

Voor kiesdistrict Mechelen:
VAN KERCKHOVEN Hilde
BOCKAERT Johan R.G

Voor kiesdistrict Turnhout:
COTTENIE Hendrik K.J.
VERMEULEN Jan

MANDATEN PLAATSVERVANGENDE LEDEN:

Voor kiesdistrict Antwerpen:
BAETENS Katelijne F.M.J.M.
VAN ERMEN Godelieve L.
CLOODTS Carine M.E.

Voor kiesdistrict Mechelen:
WITTEVRONGHEL Ingrid M.J.
WIJNS Patrick J.L.

Voor kiesdistrict Turnhout:
D'HOOGE Anne-Marie C.
PAUWELS Koen A.C.

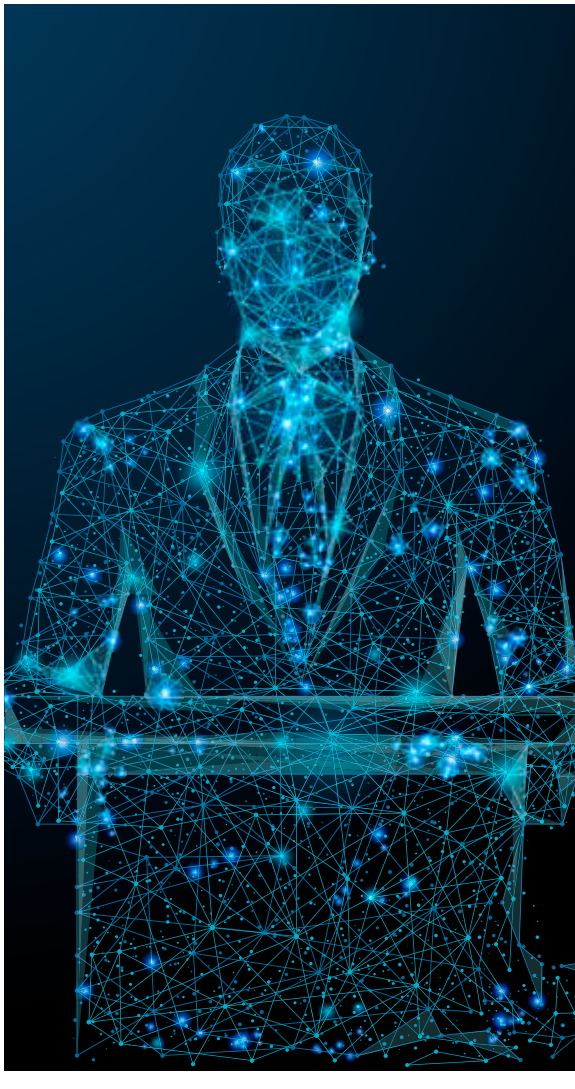

COLOFON

Secretariaat: Provinciale Raad van de Orde der artsen van Antwerpen
Van Eycklei 37 bus 2, 2018 Antwerpen - Tel.: 03/230.54.29 - Fax: 03/230.28.01 - E-mail: info.antwerpen@ordomedic.be

Redactie: Dr. C. De Pooter, Dr. G. Peeters

Drukkerij: Albe De Coker - **Layout:** Albe De Coker

Verantwoordelijke uitgever: Dr. G. Peeters, p.a. Van Eycklei 37 B2, 2018 Antwerpen.